



Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	A voz profesional		Código	652G04040
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Lodeiro Fernández, Leire	Correo electrónico	leire.lodeiro@udc.es	
Profesorado	Lodeiro Fernández, Leire	Correo electrónico	leire.lodeiro@udc.es	
Web	<a href="https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/7N78E">https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/7N78E</a>			
Descripción xeral	Trátase de unha asignatura optativa de cuarto curso del Título de Grado en Logopedia que consta de clases expositivas de forma presencial e interactivas con maior peso na parte práctica/interactiva. Impártense no primer cuatrimestre. En horario de mañá e tarde (mércores)			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descripción dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A13	Coñecer os principios xenerais da intervención logopédica.
A15	Coñecer e aplicar os modelos e as técnicas de intervención.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
A28	Adquirir un coñecemento práctico en intervención logopédica (formación práctica en ámbitos escolares, clínico-sanitarios e asistenciais).
A29	Adquirir a formación práctica para o traballo individual, grupal, cooperativo e de mediación con facilitador.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B14	Destreza e empatía nas relacións inter persoais.
B15	Poñer en valor a súa profesión no contorno en que desenvolve o seu traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B18	Ser creativo no exercicio da profesión.
B19	Ter compromiso ético.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.



C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
1- Coñecer a información xeral respeito das estruturas e sistemas funcionais que interveñen na produción da voz e na determinación dos distintos procesos patolóxicos que a afectan.		A1	B1 C1
		A6	B5 C2
		A8	B8 C3
2.- Provir información detallada sobre os procesos que afectan a funcionalidade vocal: aspectos etiológicos, patoxénicos, clínicos e prospectivos, así como dos factores emocionais que acompañan e/ou determinan as perturbaciones da voz profesional.		A11	B10 C6
		A12	B11 C7
		A13	B12 C8
		A15	B13
3.- Aportar os alumnos os coñecementos prácticos da clasificación vocal, técnicas vocais e alteraciones que estas producen no aparato fonatorio para previr, diagnosticar y llevar a cabo un plan terapéutico completo de cualquier tipo de afectación vocal dos profesionales da voz cantada e falada.		A21	B14
		A26	B15
		A28	B17
		A29	B18
		A30	B19
		A32	B23
		B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: Fundamentos básicos e introductorios da voz	Conceptos fundamentais Fisiología básica da voz Acústica e parámetros vogais Evaluación da voz
Tema 2: A Voz Profesional	A voz como herramienta de trabajo Profesiones da voz e requerimientos vocales Voz cantada e voz falada Voz normal e voz patológica Tipos de disfonías asociadas a las profesiones de voz
Tema 3: Técnica vocal e medidas de higiene	Medidas de higiene vocal para el uso correcto de la voz Técnica vocal para el uso correcto de la voz Errores más habituales
Tema 4: Técnica de dicción para hablar en público	Lenguaje corporal y voz Ritmo de la palabra Uso del micrófono y del teléfono

Planificación				
Metodologías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / trabajo autónomo	Horas totales
Estudio de casos	A8 A11 A12 A13 A28 B8 B11 B12 B15 B17 B18 B19 C6	4	2	6



Prácticas clínicas	A8 A13 A21 A26 A30	16.5	17	33.5
Sesión maxistral	A1 A6 A8 A21 A26 A28 A32 B5 B13 B15 B17 C1 C6 C7 C8	17	17	34
Proba obxectiva	A12 A13 C7	1	0	1
Traballos tutelados	A13 A15 A28 A29 B1 B5 B10 B11 B12 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3	10	26	36
Atención personalizada		2	0	2

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Estudo de casos	O profesor presentará casos clínicos relacionados cos contidos.
Prácticas clínicas	Servirán para poñer exemplos dos errores vocais e do seu correcto uso.
Sesión maxistral	Impartiranse os contidos teóricos e os prácticos, de forma consecutiva. Os teóricos impartiranse en sesión maxistral con soporte de diapositivas e videos. E a parte práctica mediante exercicios prácticos relacionados coa explicación teórica.
Proba obxectiva	Exame tipo test dos contidos teórico-prácticos
Traballos tutelados	Elaboración de material de intervención a partir de pautas facilitadas polo profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	Trátase dun traballo grupal que podrán desarrollar coa axuda tutorizada do profesor e que estará muy ligado ás prácticas clínicas que se llevarán a cabo durante as clases interactivas

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	A12 A13 C7	Valora os coñecementos adquiridos sobre a materia. Tipo test de resposta única.	50
Traballos tutelados	A13 A15 A28 A29 B1 B5 B10 B11 B12 B14 B15 B17 B18 B19 B23 B24 C1 C2 C3	Valora a capacidade de elaboración de material de intervención acorde cos fundamentos prácticos da materia	50

Observacións avaliación
-------------------------



Para

superar a materia é necesario obter un 5 sobre 10 na Proba obxectiva-Exame, non puntuando o Traballo Tutelado se a Proba obxectiva-Exame non está superada.

A

asistencia ás clases interactivas é primordial para poder levar a cabo devandito traballo tutelado. Caso do alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, deberá poñerse ao día coa progresión das clases e integrarse nalgún dos grupos de traballo do alumnado que asiste con regularidade a clase. Será avaliado cos mesmos criterios que o resto de alumnado.

#### ESPECIFICACIÓNNS

ADICIONAIS:

1.Aplicaranse

os mesmos criterios avaliadores á convocatoria de Julio que á de Xaneiro.

2.O

Traballo Tutelado será entregado na mesma data por parte do todo o alumnado, caso de non entrega, non puntúa.

3.A

realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, implicará directamente a cualificación de suspenso con nota numérica 0 (segundo o artigo

11, apartado 4b do Regulamento disciplinar do estudiantado da UDC)

4.O

alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, será avaliado cos mesmos criterios que o resto do alumnado, tal e como se especifica anteriormente.

#### Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"><li>- Le Huche F, Allali A. (1994). La voz, Tomos 1,2,3.. Barcelona. Ed. Masson</li><li>- Dinville C. (1996). Los trastornos de la voz y su reeducación. Barcelona. Ed. Masson</li><li>- Bustos Sánchez I. (2007). La voz. La técnica y la expresión. Ed. Paidotribo, Madrid</li><li>- Theodore , JR Dimon (2013). La voz cantada y hablada. Ed. Gaia</li><li>- Caballero C. (2004). Como educar la voz cantada. México. Ed. Edamex</li><li>- Schüller Moreno, T. (2021). Guía de intervención logopédica en disfonías. Ed. Síntesis</li><li>- Jackson-Menaldi, MC (2019). La voz normal y patológica. Ed. Panamericana</li></ul> <p>Outra bibliografía podría actualizarse ao longo do curso.</p>
Bibliografía complementaria	

#### Recomendacións

##### Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía dos órganos da audición e a linguaxe/652G04001

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Fisioterapia do aparato bucofonador/652G04039

##### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Intervención logopédica nos trastornos da fala e a voz/652G04027

Fisioterapia do aparato bucofonador/652G04039

##### Materias que continúan o temario

#### Observacións



Esta materia é útil para entrenarse no uso profesional da voz y para ensinar a entrenala. Recoméndase a asistencia ás clases debido ao seu elevado contido prácticoGREEN CAMPUS: Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumplir co obxectivo estratéxico 2 do "V Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2023-2025)", os traballos documentais que se realicen nesta materia: 1. Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático. 2. De realizarse en papel: Non se emplegarán plásticos Realizaranse impresións a dobre cara Empregarase papel reciclado Evitárase a realización de borradores

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías